

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. Ігоря Сікорського»
Інженерно-хімічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан інженерно-хімічного факультету
(назва інституту/факультету)

_____ Панов Є.М. _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 2017 р.

Природоохоронне законодавство та екологічне право
(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

освітній ступінь _____ бакалавр _____
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

за спеціальністю **101 Екологія**
(шифр і назва)

за спеціалізацією **Екологічна безпека**
(шифр і назва)

Ухвалено методичною комісією
інженерно-хімічного факультету
(назва інституту/факультету)

Протокол від _____ 2017 р. № _____

Голова методичної комісії
_____ Д.Е. Сідоров _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 2017 р.

Київ – 2017

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

старший викладач, к.т.н. Бенатов Даніель Емілович
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Програму затверджено на засіданні кафедри екології та технології рослинних полімерів

(повна назва кафедри)

Протокол від «18» травня 2017 року № 10

Завідувач кафедри

М.Д. Гомеля
(ініціали, прізвище)

(підпис)

« » _____ 2017 р.

© НТУУ «КПІ», 2017 рік

ВСТУП

Програму навчальної дисципліни «Природоохоронне законодавство та екологічне право» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 101 Екологія спеціалізації Екологічна безпека.

Навчальна дисципліна належить до дисциплін вибору студентів професійної та практичної підготовки.

Предмет навчальної дисципліни – визначення відносин, які складаються між суб'єктами з приводу приналежності, використання, забезпечення екологічної безпеки, відтворення природних об'єктів та охорони навколишнього природного середовища з метою задоволення екологічних та інших інтересів.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальній дисципліні «Природоохоронне законодавство та екологічне право» передують навчальні дисципліни, такі як: «Загальна екологія», «Біологія». Навчальна дисципліна «Природоохоронне законодавство та екологічне право» забезпечує дисципліни «Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище», «Екологічна експертиза», «Моделювання та прогнозування стану довкілля», «Техноекологія», «Екологічна безпека», «Організація та управління природоохоронною діяльністю», «Економіка природокористування».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета навчальної дисципліни.

Метою вивчення даної дисципліни є ознайомлення студентів з основами природоохоронного законодавства, як правового підґрунтя охорони довкілля, формування у студентів комплексу правових знань, умінь, навичок, необхідних для кваліфікованого управління природоохоронною діяльністю на рівні промислових підприємств, установ, організацій, на рівні підрозділів Мінекобезпеки України.

Відповідно до мети підготовка бакалаврів вимагає формування наступних здатностей:

- використання та застосовування в професійній діяльності положення національного та міжнародного законодавства у сфері охорони навколишнього середовища;
- ідентифікації екологічного порушення;
- використання знань і практичних навичок в галузі екологічного права та застосування еколого-правових норм.

1.2. Основні завдання навчальної дисципліни.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- вплив промисловості на навколишнє середовище;
- науково-теоретичні засади заповідної справи;
- система спостережень за станом навколишнього природного середовища України, структура системи;

- екологічна небезпека як визначальна категорія впливу на стан екологічної безпеки;

- екологічні права та обов'язки громадян;

- юридична відповідальність за порушення екологічного законодавства.

уміння:

- на основі екологічних вимог до суб'єктів господарювання розробляти документацію щодо охорони навколишнього середовища згідно своїх повноважень та службових обов'язків;

- на основі даних про фізико-географічний, екологічний та економічний стан території з використанням відповідних критеріїв створення заповідних об'єктів і територій, робити обґрунтування доцільності їх заповідання;

- на підставі спостережень за геодинамічними процесами, станом ґрунтового покриву, атмосферного повітря, гідросфери, біоти, ландшафтами в цілому та візуалізації отриманих результатів оцінити їх екологічний стан;

- на основі нормативно-правової бази та аналізу існуючої ситуації щодо природно-техногенної небезпеки об'єктів (територій) аналізувати причини природно-техногенних аварій, визначати відповідальність та виробляти рекомендації;

- на підставі діючого законодавства здійснювати громадський екологічний контроль за дотримання норм екологічного законодавства різними організаціями, установами, юридичними та фізичними особами незалежно від підпорядкування складати відповідний акт про порушення.

досвід:

- забезпечення виконання екологічних вимог до суб'єктів господарювання;

- рекомендації щодо оптимізації стану довкілля;

- розробка заходів щодо забезпечення екологічної безпеки;

- екологічний контроль.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 105 годин/ 3,5 кредити ECTS.

Навчальна дисципліна містить кредитні модулі:

1.) Природоохоронне законодавство та екологічне право

(назва кредитного модуля)

Рекомендований розподіл навчального часу

Форма навчання	Кредитні модулі	Всього		Розподіл навчального часу за видами занять				Семестрова атестація
		кредитів	годин	Лекції	Практичні заняття (семінарські)	Лабораторні роботи (комп'ютерні практикуми)	СРС	

Денна	Всього	3,5	105	36	9	0	60	ісnum
	1	3,5	105	36	9	0	60	ісnum

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. Загальна частина

Тема 1.1. Екологічне право як галузь права

Предмет і методи екологічного права. Система екологічного права. Основні принципи правової охорони довкілля. Види екологічних правовідносин. Суб'єкти екологічних правовідносин - громадяни, юридичні особи, державні органи. Об'єкти екологічних правовідносин - навколишнє природне середовище, природні об'єкти і природні ресурси. Зміст екологічних правовідносин. Норми екологічного права. Джерела екологічного права. Інститути екологічного права.

Тема 1.2. Становлення і розвиток екологічного права

Розвиток природоохоронного законодавства в СРСР, УРСР та незалежній Україні. Зміни у природоохоронній політиці у зв'язку з реформуванням економіки. Законодавство незалежної України про охорону довкілля

Тема 1.3. Екологічні права та обов'язки громадян

Поняття екологічних прав громадян. Види екологічних прав громадян. Головне право - право жити в безпечному для життя і здоров'я природному середовищі. Гарантії реалізації екологічних прав громадян. Способи захисту екологічних прав громадян. Обов'язки громадян у галузі охорони довкілля.

Тема 1.4 Управління в галузі охорони навколишнього природного середовища

Види управління. в галузі охорони навколишнього природного середовища. Державне управління. Відомче управління. Управління на підприємствах. Система органів управління. Функції управління: комплексні (міжгалузеві), моноресурсові (галузеві). Екологічне прогнозування. Організація екологічної експертизи. Нормування в охороні довкілля. Інформаційне забезпечення. Спостереження за станом довкілля. Екологічний контроль. Управління використанням природних ресурсів.

Тема 1.5. Юридична відповідальність у галузі охорони навколишнього природного середовища

Види екологічних правопорушень. Об'єкти та суб'єкти екологічних правопорушень. Форми відповідальності: дисциплінарна, матеріальна, адміністративна. Кримінальна відповідальність за екологічні злочини. Майнова відповідальність.

РОЗДІЛ 2. Особлива частина

Тема 2.1. Право екологічної безпеки

Право екологічної безпеки. Поняття екологічного ризику. Основні джерела законодавства про екологічну безпеку населення і безпечність довкілля. Державне управління і контроль у сфері забезпечення екологічної безпеки.

Тема 2.2. Правова охорона атмосферного повітря

Законодавство про охорону атмосферного повітря. Правові заходи охорони атмосферного повітря. Державне управління і контроль у галузі охорони атмосферного повітря. Юридична відповідальність за порушення вимог про охорону атмосферного повітря.

Тема 2.3. Правове регулювання використання та охорони вод

Водне законодавство. Водний Кодекс України. Право водокористування та його види. Правові заходи охорони вод. Державний контроль за охороною вод. Юридична відповідальність за порушення вимог про охорону вод.

Тема 2.4. Правове регулювання використання та охорони земель

Земельний Кодекс України. Право землекористування та його види. Правове регулювання здійснення земельної реформи. Правовий режим земель сільськогосподарського та несільськогосподарського призначення. Зміст поняття “охорона земель”. Правові заходи охорони земель. Державний контроль за використанням і охороною земель. Юридична відповідальність за порушення вимог про використання та охорону земель.

Тема 2.5. Правове регулювання використання та охорони надр

Законодавство України про надра. Право користування надрами та його види. Зміст поняття “охорона надр”. Правові заходи охорони надр. Державний контроль за використанням і охороною надр. Юридична відповідальність за порушення вимог про використання та охорону надр.

Тема 2.6. Правове регулювання використання та охорони лісів

Лісове законодавство. Право лісокористування та його види. Правові заходи охорони лісів. Державне управління та контроль за використанням та охороною лісів. Юридична відповідальність за порушення вимог про використання та охорону.

Тема 2.7. Законодавство України про рослинний світ

Використання природних рослинних ресурсів. Відтворення природних рослинних ресурсів. Охорона рослинного світу. Інтродукція, акліматизація, селекція рослин та ботанічні колекції. Контроль у галузі охорони, використання та відтворення рослинного світу. Державний облік, кадастр і моніторинг рослинного світу. Відповідальність за порушення законодавства про рослинний світ.

Тема 2.8. Правове регулювання використання та охорони тваринного світу.

Законодавство про охорону і використання тваринного світу. Види користування тваринним світом. Правове регулювання мисливства. Правове регулювання рибальства. Правові заходи охорони тваринного світу. Державний контроль за використанням і охороною тваринного світу. Юридична відповідальність за порушення вимог про використання та охорону тваринного світу.

Тема 2.9. Правове регулювання заповідної справи в Україні.

Зміст, визначення та об'єкти заповідної справи. Організаційно-правові засади заповідної справи в Україні. Створення та проектування територій природно-заповідного фонду України. Природоохоронна діяльність на територіях та в об'єктах природно-заповідного фонду України. Структура та зонально-регіональні особливості природно-заповідного фонду України.

Тема 2.10. Правові аспекти ведення кадастрів природних ресурсів.

Принципи природноресурсових кадастрів і кадастрова документація та правові аспекти їх ведення. Природноресурсовий кадастр як правовий інститут. Кадастровий процес. Види кадастрів. Практика використання ГІС-технологій для ведення кадастрів природних ресурсів.

РОЗДІЛ 3. Спеціальна частина

Тема 3.1. Політика і міжнародна діяльність України у галузі охорони довкілля

Спрямованість державної політики на запобігання екологічних порушень та відновлення природного середовища і здоров'я громадян. Зміст екологічної політики – збалансований подальший розвиток цивілізації, гармонізація взаємин людства з природою. Співробітництво України з міжнародним співтовариством держав у галузі охорони довкілля. Конституційне закріплення пріоритету застосування норм міжнародного права і міжнародних угод у внутрішній політиці України з охорони природи.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

У системі професійної підготовки студентів практичні (семінарські) заняття займають 11% аудиторного навантаження. Будучи доповненням до лекційного курсу, вони закладають і формують основи кваліфікації організатора природокористування. Зміст цих занять і методика їх проведення повинні забезпечувати розвиток творчої активності особистості. Вони розвивають наукове мислення і здатність користуватися спеціальною термінологією, дозволяють перевірити знання, у зв'язку з чим даний вид роботи виступає важливим засобом оперативного зворотного зв'язку. Тому практичні (семінарські) заняття повинні виконувати не тільки пізнавальну і виховну функції, але й сприяти зростанню студентів як творчих працівників в області екологічного права.

Основні завдання циклу практичних (семінарських) занять:

- допомогти студентам систематизувати, закріпити і поглибити знання теоретичного характеру в області охорони довкілля;
- навчити студентів прийомам вирішення практичних завдань;
- навчити їх працювати з науковою та довідковою літературою, документацією і схемами;
- формувати вміння вчитися самостійно, тобто опановувати методами, способами і прийомами самонавчання, саморозвитку і самоконтролю.

Приблизна тематика практичних (семінарських) занять

Практичне (семінарське) заняття 1.

Міжнародно-правове забезпечення глобальної екологічної безпеки.

Правові засади управління в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів.

Правове регулювання поводження з відходами.

Практичне (семінарське) заняття 2.

Правовий режим використання і охорони земель та надр.

Правовий режим використання та охорони вод та атмосферного повітря.

Практичне (семінарське) заняття 3.

Правовий режим використання та охорони рослинного та тваринного світу.

Правовий режим територій, що належать до природно-заповідного фонду України.

Практичне (семінарське) заняття 4.

Особливості практичного застосування законів України «Про доступ до публічної інформації» та «Про звернення громадян», «Про захист справ споживачів».

5. РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ЛАБОРАТОРНИХ РОБОТ

Згідно навчального плану лабораторних робіт в даному курсі не передбачено.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Згідно навчального плану студент повинен виконати індивідуальне завдання у вигляді реферату (аналітичного огляду).

Самостійна робота виконує одночасно кілька освітніх функцій. По-перше, в рефераті висвітлюються в більш конкретній формі ті питання, які викладачем були розглянуті коротко; по-друге, студент отримує навички роботи з науковою літературою та вміння аналізувати певну проблему; по-третє, захищаючи свою наукову роботу на занятті перед своїми колегами, автор реферату вчиться робити наукові доповіді і відстоювати свою точку зору в дискусії, в якій приймають участь самі студенти.

Реферат повинен базуватися на проробці джерел основної та додаткової літератури. Це, як правило, монографії, спеціальні статті та підручники для студентів ВНЗ. Крім того, рекомендується використовувати в якості додаткової літератури періодичні видання.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України.
2. Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку від 14 червня 1992 року.
3. Стокгольмська декларація (щодо питань навколишнього середовища) від 16 червня 1972 року.
4. Конвенція по морському праву от 30 апреля 1982 года.
5. Конвенція про доступ до інформації і участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, від 25 червня 1998 року.
6. Конвенція про цивільну відповідальність за ядерну шкоду в ред. Від 12 вересня 1997 року.
7. Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахів від 2 лютого 1971 року.
8. Закони України у чинній редакції, що розміщені на сайті www.rada.gov.ua
 - Водний кодекс України від 6 червня 1995 року.
 - Гірничий закон України від 6 жовтня 1999 року.
 - Господарський кодекс України.
 - Господарський процесуальний кодекс України.
 - Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року.
 - Кодекс України про адміністративні правопорушення.
 - Кодекс України про надра від 27 липня 1994 року.
 - Кримінальний кодекс України.
 - Лісовий кодекс України.
 - Закон України Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку від 8 лютого 1995 року.
 - Закон України Про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обмежень від 1 липня 2004 року.
 - Закон України Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів від 31 травня 2007 року.
 - Закон України Про екологічний аудит від 24 червня 2004 року.
 - Закон України Про екологічну експертизу від 9 лютого 1995 року.
 - Закон України Про екологічну мережу України від 24 червня 2004 року.
 - Закон України Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру від 8 червня 2000 року.
 - Закон України Про зону надзвичайної екологічної ситуації закон України від 13 липня 2002 року.
 - Закон України Про курорти від 15 жовтня 2000 року.

- Закон України Про мисливське господарство та полювання від 22 лютого 2000 року.
- Закон України Про мораторій на проведення суцільних рубок на гірських схилах в ялицево-букових лісах карпатського регіону від 10 лютого 2000 року.
- Закон України Про об'єкти підвищеної небезпеки від 18 січня 2001 року.
- Закон України Про охорону атмосферного повітря від 21 червня 2001 року.
- Закон України Про охорону земель від 19 червня 2003 року.
- Закон України Про охорону навколишнього природного середовища від 25 липня 1991 року.
- Закон України Про питну воду та питне водопостачання від 10 січня 2002 року.
- Закон України Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи від 27 лютого 1991 року.
- Закон України Про природно-заповідний фонд від 16 липня 1992 року.
- Закон України Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них від 6 лютого 2003 року.
- Закон України Про рослинний світ від 9 квітня 1999 року.
- Закон України Про тваринний світ від 13 грудня 2001 року.
- Закон України Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення від 13 грудня 2001 року.
- Закон України Про Червону книгу України від 7 лютого 2002 року.
- Цивільний кодекс України.
- Постанова Пленуму Верховного Суду України Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля від 10 грудня 2004 року.
- Закон України Про захист прав споживачів від 12 травня 1991 року.
- Закон України Про доступ до публічної інформації від 13 січня 2011 року.
- Закон України Про звернення громадян від 02 жовтня 1996 року.

Базова література:

9. Гетьман А.П., Шульга М.В. Екологічне право України. – Х.: «Право», 2009 р. – 312 с.
10. Комарницький В.М., Шевченко В.І, Єлькін С.В. Екологічне право. – К.: «ЦНЛ», 2006 р. – 300 с.
11. Зеркалов Д.В. Інженерна екологія. Проблеми, моніторинг, управління. – К.: «Основа», 2011 р. – 212 с.
12. Бойчук Ю.Д., Шульга М.В., Цалін Д.С., Дем'яненко В.І. Основи екології та екологічного права.-К.: «Княгиня Ольга», 2005 р. – 200 с.
13. Андрейцев В.І. Екологічне право. Курс лекцій в схемах. Загальна частина. - К.:Вентурі, 1996 р. - 208 с.

14. Андрейцев В.І. Екологічне і земельне право України. Практикум, - Київ, Юрінком Інтер, 1998 р. – 272 с.
15. Андрейцев В.І. Екологічне право. Особлива частина. – К: Вид. Істина, 2001 р. –544 с.
16. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки. – К.: Знання- Прес, 2002. – 332 с.
17. Баб'як О.С., Біленчук П.Д., Чирва Ю.О. Екологічне право України. – К.: Атіка, 2001 – 216 с.
18. Барбашова Н.В. Екологічне право України. – Донецьк: Апекс, 2003. – 391 с.
19. Дмитренко І.А. Екологічне право України: навчальний посібник. – Київ, 1999.
20. Екологічне право України (Загальна частина). Навч. посібник /В.К.Попов, М.В.Шульга, С.В.Разметаєв та ін. Харків, 1995.
21. Екологічне право України (Особлива частина). Навч. посібник /В.К.Попов, А.П.Гетьман, В.О.Чуйков та ін. Харків, 1996. – 197 с.
22. Малишко М.І. Основи екологічного права України. – Київ:МАУП, 1999.– 152 с.
23. Бенатов Д.Е. Методичні рекомендації по виконанню комплексної контрольної роботи з курсу “Екологічне право та управління природоохоронною діяльністю” для напрямку підготовки: 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» / Д. Е. Бенатов – К.: НТУУ «КПІ», 2012. – 13 с.
24. Бенатов Д.Е. Методичні вказівки до виконання реферату з дисципліни «Екологічне право та управління природоохоронною діяльністю» для студентів напрямку підготовки 6.040106 “Екологія та охорона навколишнього середовища”. / Д. Е. Бенатов – К.: НТУУ «КПІ», 2012. – 16 с.
25. Бенатов Д.Е. Методичні вказівки до проведення практичних (семінарських) занять та до виконання самостійної роботи з дисципліни "Екологічне право та управління природоохоронною діяльністю" для студентів напрямку підготовки 6.040106 “Екологія та охорона навколишнього середовища”. / Д. Е. Бенатов – К.: НТУУ «КПІ», 2012. – 22 с.
26. Заповідна справа в Україні: Навчальний посібник. / За загальною редакцією М.Д. Гродзинського, М.П. Стеценка. – К.: 2003. - 306 с.
27. Міждержавні природно-заповідні території. / Під загальною ред. Т.Л.Андрієнко. - Міжвідомча комплексна лабораторія наукових основ заповідної справи НАН України та Мінекобезпеки України. Київ, 1998. - 132 с.
28. Андрієнко Т.Л., Онищенко В.А., Клестов М.Л., Прядко О.І., Арап Р.Я. Система категорій природно-заповідного фонду України та питання її оптимізації (під ред. д.б.н. проф. Т.Л. Андрієнко). – К.: Фітосоціоцентр, 2001. – 60 с.

Допоміжна література:

29. Петров В.В. Экологическое право России. - М., 1995.

30. Мунтян В.Л. Правова охорона природи УРСР. - К.:Вища школа, 1982. - 232 с.
31. Правова охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. - Львів: Вид."Світ", 1995. - 28 с.
32. Титова, Н. Земля як об'єкт правового регулювання / Н. Титова // Право України. – 1998. – № 4. – С. 10–11.
33. Орлова, М. Правові форми відшкодування екологічної шкоди життю й здоров'ю громадян при здійсненні техногенно-небезпечних видів діяльності / В. Орлова // Юридична Україна. – 2004. – № 8. – С.70–74.
34. Игнатъева, И. А. Экологическое страхование: содержание и возможности правового регулирования / И. А. Игнатъева // Государство и право. – 2005. – № 11. – С. 52–62.
35. Ільїна, Є. Відповідальність за порушення законодавства про охорону атмосферного повітря / Є. Ільїна // Право України. – 1999. – № 9. – С. 38–40; 55.
36. Козак, З. Доступ до правосуддя з питань довкілля: посібник / З. Козак, І. Тустановська. – Львів : Мета, 2002. – 200 с.
37. Мікієвич, М. М. Європейське право навколишнього середовища: навч. посібник / М. М. Мікієвич, Н. І. Андрусевич, Т. О. Будякова. – Львів: ЕПЛ, 2004. – 256 с.
38. Харчук, О. О. Визначення природи та змісту спеціальних принципів міжнародного економічного права / О. О. Харчук // Часопис Київського університету права. – 2006. – № 3. – С.164–171.

8. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Практико-орієнтовані завдання у вигляді екзаменаційних білетів.

9. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Лекційні та практичні заняття проводяться у навчальних групах чисельністю 20-35 студентів.

Дисципліна вивчається шляхом аудиторного прослуховування лекцій із застосуванням мультимедійного обладнання, повторення та закріплення пройденого матеріалу в аудиторні години, детального вивчення пройденого матеріалу в домашніх умовах, уточнення окремих моментів на практичних заняттях, самостійного вивчення окремих тем.

Для забезпечення студентів методичною літературою розроблено курс лекцій, розроблено методичні вказівки рекомендації до проведення практичних (семінарських) занять та до виконання самостійної роботи з дисципліни, рекомендовані Вченою Радою ІХФ [23-25].

За денною формою навчання пропонується впровадження рейтингової системи оцінки успішності засвоєння студентами навчального матеріалу з дисципліни.